

Hitaveita Suðurnesja
Júlíus Jónsson
Brekkestíg 36
260 Njarðvík

2003010098
2300; 2560; 9310

Reykjavík, 16. maí 2003
/--

Efni: Borun rannsóknarholu, TR-2, á háhitasvæði við Trölladyngju á Reykjanesi, Grindavíkurbæ og Vatnsleysustrandarhreppi. Ákvörðun um matskyldu

Vísað er til erindis Hitaveitu Suðurnesja fyrir hönd Jarðlindar hf. dags. 30. janúar og 27. febrúar 2003 þar sem Skipulagsstofnun er tilkynnt borun rannsóknarholu, TR-2, á háhitasvæði við Trölladyngju á Reykjanesi, Grindavíkurbæ og Vatnsleysustrandarhreppi samkvæmt 6. gr. laga nr. 106/2000 um mat á umhverfisáhrifum og lið 2 c í 2. viðauka laganna.

Skipulagsstofnun leitaði álits Grindavíkurbæjar, Vatnsleysustrandarhrepps, Fornleifaverndar ríkisins, Heilbrigðiseftirlits Suðurnesja, iðnaðar- og viðskiptaráðuneytisins og Umhverfisstofnunar.

Umsagnir bárust frá Grindavíkurbæ með bréfi dags. 31. mars 2003, Vatnsleysustrandarhreppi með bréfi dags. 7. maí 2003, Fornleifavernd ríkisins með bréfi dags. 17. mars 2003, Heilbrigðiseftirliti Suðurnesja með bréfi dags. 10. mars 2003, iðnaðar- og viðskiptaráðuneytinu með bréfi dags. 21. mars 2003 og Umhverfisstofnun með bréfi dags. 26. mars 2003.

Frekari upplýsingar og svör bárust frá framkvæmdaraðila með tölvupósti dags. 25. mars, 8. og 15. apríl, 6. og 8. maí og með faxi dags. 14. maí 2003.

FRAMLÖGÐ GÖGN FRAMKVÆMDARAÐILA

Fyrirhuguð framkvæmd og framkvæmdasvæði

Í framlögðum gögnum framkvæmdaraðila kemur fram að boruð var tilraunahola, TR-1, í hraunjaðri milli Oddafells og Trölladyngju í byrjun árs 2001. Þessi hola hafi reynst vera meðal jarðhitahola og talin í útjaðri jarðhitasveips sem teygi sig frá Oddafelli yfir í Sog að Djúpatatni. Til þess að kanna svæðið frekar hafi verið ákveðið að ráðast í borun nýrrar allt að 2.400 m djúprar tilraunaholu, TR-2, uppi á hjalla við gígaröð í hlíðum Trölladyngju upp undir

Sogum.

Samkvæmt framlögðum gögnum framkvæmdaraðila er fyrirhugað framkvæmdasvæði á vatnsverndarsvæði í 3. flokki, á náttúruminjasrá og liggur í útjaðri Reykjanesfólkvangs. Fram kemur að í auglýsingu um fólkvang á Reykjanesi í Stjórnartíðindum frá árinu 1975 gildi þær reglur að: "*Allt jarðrask er bannað innan fólkvangsins nema leyfi [Náttúruverndar ríkisins] komi til. Undanskilin er hagnýting jarðhita, t.d. í Krísuvík, og mannvirkjagerð í því sambandi, sbr. þó 29. gr. laga nr. 47/1971*". Framkvæmdaraðili telur að þar sem hagnýting jarðhita og mannvirkjagerð í því sambandi sé undanskilin frá banni um jarðrask innan fólkvangsins stangist fyrirhuguð jarðhitaborun ekki á við reglur sem gildi um fólkvanginn á Reykjanesi og ekki þurfi að fá sérstakt leyfi hjá Umhverfisstofnun fyrir framkvæmdinni.

Fram kemur að markmið með borun tilraunaholu TR-2 sé að fá betri upplýsingar um nýtingarmöguleika svæðisins. Náist ásættanlegur árangur verði væntanlega unnt að skipuleggja mögulega jarðhitanýtingu svæðisins. Fram kemur að framkvæmdir ættu að geta hafist vorið 2003 og líklegt sé að blástursprófun fari fram veturinn 2003 -2004. Framkvæmdaraðili telur að framkvæmdin skuli ekki vera háð mati á umhverfisáhrifum.

Aðkomuvegur, borplan og efnistaka. Samkvæmt framlögðum gögnum framkvæmdaraðila verður byggður um 960 m langur og allt að 4,5 m breiður aðkomuvegur frá núverandi vegi við holu TR-1 upp á hjallann að fyrirhuguðu borplani sem verður um 3.000 m² á gróinni flöt í um 245 m hæð. Fram kemur að vegna mikils bratta verði ekki hægt að fara upp núverandi troðning upp á hjallann en að um 530 m kafli af aðkomuveginum verði lagður ofan á för eftir jeppa sem fyrir séu á hjallanum. Fram kemur að í borplaninu verði komið fyrir heilsoðnum dúk tengdum olúgildrum til að koma í veg fyrir að olía berist út í jarðveg og grunnvatn. Efnið ofan á dúknum verði fjarlægð í lok verks og því fargað sem olíumenguðum jarðvegi.

Samkvæmt framlögðum gögnum framkvæmdaraðila er gert ráð fyrir að efni í veg og borplan, um 4.800 m³, verði tekið úr námu rétt sunnan vegar sem liggur að Trölladyngju, í um 6 km fjarlægð frá holu TR-2. Ekki verði leitað eftir leyfi fyrir efnistöku úr Eldborg. Fram kemur að við jöfnun borplansins falli til um 4.000 m³ og um 3.000 m³ verði endurnýttir og sé stefnt að því að fjarlægja sem minnst eða um 1.000 m³. Ef til þess komi megi flytja það í gryfju í Rauðhól vestan við Oddafell eða á annan stað þar sem leyfilegt sé að koma fyrir jarðvegi.

Borun, blástur og affallsvatn. Fram kemur í framlögðum gögnum framkvæmdaraðila að gert sé ráð fyrir að skolvatni verði dælt um 2-3 km leið frá gamalli kaldavatnsholu við norðurenda Oddafells sem nýtt var við borun holu TR-1. Vatnið verði leitt inn að borstæði holu TR-2 í állögn sem muni liggja ofanjarðar og verði fjarlægð í verklok. Vélknúin farartæki verði ekki notuð við verkið og verði engin vegsummerki vegna vatnslagna í verklok. Fram kemur að ráðgert sé að borun taki 45-50 daga og verði allur búnaður búinn nýtísku hljóðdeyfibúnaði. Miðað sé við að holan verði látin blása í 6 mánuði, líklega veturinn 2003-2004. Fram kemur að hávaði frá borun geti hugsanlega valdið göngufólki ónæði. Þar sem borun og blástur verði tímabundin verði áhrifin óveruleg og afturkræf. Fram kemur að framkvæmdin rýri ekki notagildi svæðisins til útivistar. Skolvatn frá bornum muni fara í gegnum setþró áður en það rennur í Sogslæk og verði vatnið því laust við grófar agnir. Borsvarf verði fjarlægð af svæðinu og eigi engin mengunarhætta að stafa af frárennsli skolvatnsins. Að borun lokinni verði settur

höfuðloki á holuna og holukjallari byrgður með lágrestu loki, sem rétt rísi yfir yfirborð borplansins. Fram kemur að tryggt verði af fremsta megni að öll efni sem hugsanlega geta valdi mengun grunnvatns verði meðhöndluð með sérstakri varúð.

Fram kemur í frekari upplýsingum framkvæmdaraðila að gera megi ráð fyrir að efnasamsetning affallsvatns úr holu TR-2 verði svipað og fyrir holu TR-1 en þar hafi verið óverulegar útfellingar í affallsvatninu og hafi hraunið tekið við því án þess að stíflast. Affallsvatn frá holu TR-2 muni blandast í Sogslæk og muni lækurinn hverfa í hraunið og samlagast grunnvatninu á svæðinu sem sé á um 100 m dýpi. Útfellingar verði nær ósýnilegar og muni engin varanleg ummerki sjást þó svo að gráni í botni lækjarins næst holunni. Fram kemur að gufustrókar vegna jarðhitaborholna geti sést víða að. Sýn til þeirra sé að mestu háð veðri og birtu. Ef blástursprófun fari fram á veturna eins og gert sé ráð fyrir verði möguleg neikvæð sjónræn áhrif vegna gufustrókar lítil að mati framkvæmdaraðila. Nálægt borsvæðinu muni vera lítil sem engin umferð á þessum árstíma en fjær borsvæðinu muni varla sjást til gufustroks á veturna.

Frágangur. Fram kemur í framlögðum gögnum framkvæmdaraðila að öll tæki og búnaður sem nota þurfi við borunina verði fjarlægð að borun lokinni og borplanið verði minnkað og snyrt. Ummerkin verði aðkomuvegur, borplan og holutoppur. Komið verði upp merkingum og eftir atvikum hindrunum í þeim tilgangi að reyna að koma í veg fyrir akstur vélknúinna ökutækja utan vega á svæðinu og verði hjólför og annað jarðrask lagfært. Við gerð mannvirkja verður ekki hreyft við stærra svæði en brún nauðsyn krefur og þau höfð eins lítið áberandi og kostur er. Fram kemur að lögð sé mikil áhersla á að allir verktakar sem tengjast verkinu gangi vel um framkvæmdasvæðið. Eftirlitsaðili Hitaveitu Suðurnesja muni fylgja því stíft eftir að ekkert óþarfa rask verði á svæðinu.

Framtíðarsýn

Fram kemur að framkvæmdaraðili telur verulegar líkur á því að hola TR-2 verði innan uppstreymis jarðhitasvæðisins við Trölladyngju. Verði niðurstöður rannsóknarborunar jákvæðar sé stefnt að borun vinnsluhola í næsta nágrenni, inn á milli gígaradanna. Staðsetning hola og hvort holurnar verði boraðar beinar eða stefnuboraðar sé með öllu háð niðurstöðum holu TR-2. Möguleg framtíðarborsvæði séu við Sogaselsgíg uppi á hjalla í Trölladyngju rétt vestan við TR-2 og norðan við Trölladyngju við gamla borholu KR-6 á Jónsbrennum. Fram kemur að ef svæðið henti til vinnslu muni verða byggt upp söfnunarsvæði jarðhitavökva og verði hann leiddur í skiljustöð. Staðsetning skiljustöðvarinnar sé háð niðurdælingu og virkjun. Á þessu stigi sé hvorki unnt að ákveða gerð orkuvers né heldur hvar það verði byggt. Mögulegt sé að staðsetja orkuver í útjaðri Höskuldarvalla, flytja tvífasavökvann eða gufuna eina niður undir Reykjanesbraut og staðsetja orkuverið sem næst 132 kV háspennulínu Hitaveitu Suðurnesja sem liggur frá Fitjum að Hamranesi. Einnig sé mögulegt að staðsetja orkuver á milli þessara tveggja staða.

ÁLIT UMSAGNARAÐILA OG SVÖR FRAMKVÆMDARAÐILA

Almennt. Í umsögnum Grindavíkurbæjar, Fornleifaverndar ríkisins, Heilbrigðiseftirlits Suðurnesja, iðnaðar- og viðskiptaráðuneytisins og Umhverfisstofnunar kemur fram að framkvæmdin skuli ekki háð mati á umhverfisáhrifum.

Vatnsleysustrandarhreppur telur að framkvæmdin skuli háð mati á umhverfisáhrifum.

Áhrif á gróður og dýralíf

Umhverfisstofnun bendir á að þar sem ætlunin sé að nota núverandi troðninga muni raski vegna vegagerðar verða haldið í lágmarki. Gerð borstæðis og vegalagning meðfram Sogslæk frá suðvestanverðu Sogaseli að borstæði muni valda einna mestu raski en gróðurlendi þar hafi ekki hátt verndargildi og áhrif af völdum fyrirhugaðrar framkvæmdar á gróðurfar muni ekki verða umtalsverð. Umhverfisstofnun bendir á að fuglalíf á áhrifasvæði framkvæmdarinnar sé strjált og allar tegundir algengar á landsvísu. Truflun verði á varptíma en áhrifin verði tímabundin og einskorðuð við takmarkað svæði og verði því ekki um umtalsverð umhverfisáhrif að ræða.

Áhrif á jarðmyndanir, landslag og útivist

Umhverfisstofnun bendir á að þar sem framkvæmdin muni fara inn á milli gígaraða verði heildarásýnd þessarar landslagsgerðar breytt varanlega. Núverandi troðningar sem ætlunin sé að nýta undir veg séu lítt áberandi samanborið við þann veg sem nauðsynlegt verður að leggja. Það eigi sérstaklega við um troðning yfir grasmóa frá Sogaseli að fyrirhuguðu borstæði. Umhverfisstofnun bendir á að svæðið sé vinsælt til útivistar og náttúruskoðunar. Bent er á vinsæla gönguleið af Lækjarvöllum norðan við Sog á Grænudýngju og þaðan suður um Sogaselsgíg upp með jarðhitasvæðinu í Sogum að Spákonuvatni og Grænavatni. Ennfremur bendir stofnunin á að Keilir og nágrenni sé vinsælt til útivistar. Umhverfisstofnun telur í ljósi verndargildis svæðisins og vinsældar þess til útivistar að áhrif framkvæmdarinnar á landslag svæðisins verði talsverð. Framkvæmdaraðili þurfi að gera fulla grein fyrir því hvaðan efni verði tekið til framkvæmdarinnar og leggur Umhverfisstofnun áherslu á að efni verði tekið úr opnum námum utan Reykjanesfólkvangs og ekki verði raskað jarðmyndunum sem njóta sérstakrar verndar skv. lögum um náttúruvernd.

Umhverfisstofnun telur að búast megi við mikilli umferð vörubíla með efni í framkvæmdina en umfjöllun vanti um hávaða af þeirra völdum á ferðamennsku og útivist. Hávaði við borunina sé áætlaður um 90 dB(A) en ef tekið sé mið af sambærilegum framkvæmdum á Hellisheiði muni hljóðstig frá rannsóknarholu í blæstri verða á bilinu 70-110 dB(A). Eðlilegt sé að miða við að hljóðstig fari ekki yfir viðmiðunargildi fyrir umferðarhávaða á útivistarsvæðum í þéttbýli, sem sé 55 dB(A). Stofnunin telur að um veruleg en tímabundin áhrif verði að ræða á útivistargildi svæðisins sökum hávaða og umferðar en að þau megi minnka með því að fara ekki í framkvæmdir á sumarmánuðum sem sé aðal útivistartíminn.

Í svörum framkvæmdaraðila er bent á að sú náma sem fyrirhugað er að taka efni úr í veg og borplan sé utan Reykjanesfólkvangs, í Vatnsleysustrandarhreppi en ekki í samræmi við aðalskipulag. Jafnframt kemur fram að Hitaveita Suðurnesja fyrir hönd Jarðlindar hf. muni ekki gera kröfur til verktaka um efnistöku úr tiltekinni námu heldur sé það í höndum viðkomandi verktaka að fara eftir gildandi lögum og reglum um þau mál. Hávaði frá umferð og öðrum framkvæmdaþáttum muni verða tímabundinn og sé því ekki eðlilegt að meta þessi áhrif með tilliti til langtímaviðmiða fyrir almenna umferð á útivistarsvæðum. Því séu engin rök sem styðji það að skilyrði séu sett fyrir framkvæmdartíma af þessum sökum.

Verndarsvæði og samráð

Umhverfisstofnun vísar í umsögn sinni til auglýsingar í Stjórnartíðindum frá árinu 1975 um fólkvang á Reykjanesi og í framlögð gögn framkvæmdaraðila þar sem tekið er fram að hagnýting jarðhita og mannvirkjagerð í því sambandi sé undanskilin frá banni um jarðrask innan Reykjanesfólkvangs og að ekki þurfi að fá sérstakt leyfi hjá Náttúruvernd ríkisins eða samvinnunefnd sveitarfélaganna fyrir framkvæmdinni. Umhverfisstofnun bendir á 29. gr. laga nr. 47/1971 og a. og b. lið 6. gr. og 38. gr. laga nr. 44/1999 um náttúruvernd, sem leystu lög nr. 47/1971 af hólmi og telur framkvæmdaraðila skylt að vinna verkið í fullu samráði við Umhverfisstofnun sérstaklega hvað varðar gerð vega og borplans og frágangs á gömlum troðningum.

Áhrif á fornleifar

Í umsögn Fornleifaverndar ríkisins kemur fram að til séu takmarkaðar upplýsingar um minjar á umræddu svæði en heildstæð fornleifaskráning hafi ekki farið fram. Unnið sé að fornleifaskráningu í landi Grindavíkurkaupstaðar og gert sé ráð fyrir skráningu á því svæði sem hér um ræðir á komandi sumri sem muni væntanlega nýtast ef ráðist verður í frekari framkvæmdir á svæðinu í framtíðinni. Fram kemur að ekki séu taldar miklar líkur á að fornleifar raskist vegna framkvæmdarinnar og stofnunin telji því að hún skuli ekki háð mati á umhverfisáhrifum. Stofnunin fer engu að síður fram á að fornleifafræðingur verði sendur á svæðið til að fullvissa fáiast um að framkvæmdin skaði ekki fornleifar.

Í svörum framkvæmdaraðila er tekið undir það sjónarmið að áður en framkvæmdir hefjast þurfi að senda forleifafræðing á svæðið til að staðfesta að ekki sé hætt á að framkvæmdir raski fornleifum.

NIÐURSTAÐA SKIPULAGSSTOFNUNAR

Um er að ræða lagningu um 960 m langs vegar, gerð um 3.000 m² borstæðis og borun rannsóknarholu TR-2 uppi á hjalla við gígaröð í hlíðum Trölladyngju upp undir Sog. Framkvæmdin er tilkynningarskyld til ákvörðunar um matsskyldu samkvæmt 6. gr. og lið 2 c í 2. viðauka við lög nr. 106/2000 um mat á umhverfisáhrifum.

Áhrif á jarðmyndanir, landslag og útivist

Leggja þarf nýjan veg frá borstæði borholu TR-1 í hrauninu neðan við hjallann í Trölladyngju, meðfram Sogslæk upp á gróinn hjalla, milli gígaröða við Sogasel að borstæði á gróinni flöt í um 245 m hæð í nágrenni hvera upp undir Sogum. Landslagsgerðir á fyrirhuguðu framkvæmdasvæði s.s. hverir, eldvörp og eldhraun, njóta sérstakrar verndar skv. 37. gr. laga nr. 44/1999 um náttúruvernd. Fyrirhugaður vegur og borstæði eru innan Reykjanesfólkvangs sem fellur undir verndarsvæði sbr. ákvæði 2 iii í 3. viðauka við lög um mat á umhverfisáhrifum. Samkvæmt auglýsingu sem birtist í Stjórnartíðindum árið 1975 er hagnýting jarðhita og mannvirkjagerð í því sambandi undanskilin frá banni um jarðrask innan fólkvangsins. Næsta nágrenni fyrirhugaðs framkvæmdasvæðis ber merki röskunar m. a. vegna aksturs utan vega. Vinsæl gönguleið liggur um framkvæmdasvæðið og gönguleið á Keili er á áhrifasvæði framkvæmdanna. Skipulagsstofnun telur að núverandi troðningur sem ætlunin er að nýta undir veg sé lítt áberandi samanborið við þann veg sem nauðsynlegt verður að leggja. Fyrirhugaður vegur og borstæði verða í næsta nágrenni landslagsgerða sem njóta verndar og

telur Skipulagsstofnun að heildarásýnd þeirra muni breytast varanlega með framkvæmdunum. Stofnunin telur að áhrif framkvæmdanna á landslag verði veruleg þrátt fyrir að umgengni verði góð á framkvæmdatíma, borplanið minnkað og lagfærð hjólför og annað jarðrask í nágrenninu í verklok. Sjónræn áhrif vegna mannvirkja munu hafa töluverð áhrif á náttúruskoðunar- og útivistargildi svæðisins til framtíðar. Skipulagsstofnun telur að umfjöllun um áhrif á gróður og fuglalíf sé ásættanleg. Við útfærslu og lagningu vegar, borplans, efnistöku og frágang á svæðinu þarf framkvæmdaraðili að hafa samráð Umhverfisstofnun.

Umhverfisstofnun hefur bent á að framkvæmdir ættu að fara fram utan þess tíma sem gera megir ráð fyrir mestri aðsókn útivistarfólks á svæðið. Skipulagsstofnun telur ljóst að umsvif á undirbúnings- og framkvæmdatíma munu hafa áhrif á upplifun útivistarfólks á svæðinu og meðan á borun og blæstri stendur verður ekki hjá því komist að truflun verði af fyrirhuguðum framkvæmdum. Skipulagsstofnun telur að þar sem um sé að ræða framkvæmdir sem munu standa yfir í takmarkaðan tíma, blásturspröfun muni fara fram yfir vetrarmánuðina og hávaða frá henni verði haldið niðri verði umhverfisáhrif fyrirhugaðra framkvæmda á útivistarfólk ásættanleg. Skipulagsstofnun telur umfjöllun um sjónræn áhrif gufuútsreymis frá fyrirhugaðri borholu ásættanlega.

Áhrif á grunnvatn

Áformað er að veita skolvatni og affallsvatni í Sogslæk. Skipulagsstofnun telur að þar sem gert er ráð fyrir að óverulegar útfellingar verði í affallsvatninu og að Sogslækur muni hverfa í hraunið eins og við holu TR-1 og samlagast grunnvatninu á svæðinu verði ekki um veruleg áhrif að ræða af förgun affallsvatns.

Áhrif á fornleifar

Fornleifar finnast á framkvæmdasvæðinu en takmarkaðar upplýsingar eru til um þær. Skipulagsstofnun telur miðað við fyrirbyggjandi gögn að framkvæmdin muni ekki hafa veruleg áhrif á fornleifar. Í ljósi umsagnar Fornleifaverndar ríkisins þarf að senda forleifafræðing á svæðið til að staðfesta að ekki sé hætt á að framkvæmdir raski fornleifum.

Framtíðarnýting háhitasvæðisins við Trölladyngju

Í framlögðum gögnum framkvæmdaraðila kemur fram að verði niðurstöður rannsóknarborunar holu TR-2 jákvæðar sé stefnt að borun vinnsluhola í næsta nágrenni. Staðsetning fari eftir niðurstöðu úr holu TR-2 og kunni að verða inn á milli gígaraðanna, þ.e. sunnan við Sogaselsgíg rétt vestan við fyrirhugað borsvæði holu TR-2 en einnig norðan við Trölladyngju við gamla borholu KR-6 á Jónsbrennum. Fram kemur að henti svæðið til vinnslu sé mögulegt að staðsetja orkuver í útjaðri Höskuldavalla, niður undir Reykjanesbraut eða á milli þessara tveggja staða. Skipulagsstofnun telur að þar sem með holu TR-2 er fyrirhugað að ráðast í frekari könnun á háhitasvæðinu við Trölladyngju með framtíðarnýtingu í huga, verði að telja miklar líkur á að um vinnslusvæði verði að ræða þar sem niðurstöður TR-1 hafi gefið fyrirheit um góðan árangur. Í ljósi þess að miklar líkur eru á að um orkuvinnslu verði að ræða telur Skipulagsstofnun að eðlilegt hefði verið að fjalla heildstætt um rannsóknarboranir og orkuvinnslu á háhitasvæðinu við Trölladyngju. Hins vegar er ekki um að ræða skyldu samkvæmt lögum um mat á umhverfisáhrifum að taka heildstætt á þessum framkvæmdaþáttum og byggist það því á frumkvæði framkvæmdaraðila að fjalla um málið á þann hátt.

Stefnumörkun um nýtingu jarðvarma

Eins og fram kemur hér að framan er gert ráð fyrir því í auglýsingu í Stjórnartíðindum frá árinu 1975 um fólkvang á Reykjanesi að hagnýting jarðhita og mannvirkjagerð í því sambandi sé undanskilin banni við jarðraski innan fólkvangsins. Þegar mörkuð var stefna um verndun svæðisins var því gert ráð fyrir að þar kynni jarðhiti að verða nýttur með tilheyrandi mannvirkjum. Samkvæmt umsögn Umhverfisstofnunar hefur á þeim tíma sem liðinn er frá friðlýsingu svæðisins verið ráðist í talsverðar rannsóknir á náttúrufari svæðisins. Hins vegar hefur ákvæðum friðlýsingarinnar ekki verið breytt með hliðsjón af niðurstöðum þessara úttekta. Skipulagsstofnun vekur athygli á að mikill áhugi er hjá orkufyrirtækjum á að nýta háhitasvæði á landinu m.a. á Reykjanesi. Skipulagsstofnun telur eðlilegt að kanna nýtingu jarðhitasvæða hér á landi og bendir á stefnumörkun hvað það varðar sem unnið er að á vegum nefndar um Rammaáætlun ríkisstjórnarinnar um nýtingu vatnsafls og jarðvarma. Niðurstöður nefndarinnar á virkjanakostum í jarðhita liggja ekki fyrir og ekki liggur fyrir hvernig nýta beri niðurstöður áætlunarinnar í framtíðinni. Skipulagsstofnun telur að fjalla þurfi hið fyrsta á opinberum vettvangi um stefnumörkun í vinnslu og nýtingu einstakra háhitasvæða.

Niðurstaða

Í samræmi við 6. grein laga um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 hefur Skipulagsstofnun farið yfir þau gögn sem lögð voru fram af hálfu framkvæmdaraðila við tilkynningu, umsagnir og svör framkvæmdaraðila við þeim. Á grundvelli þessara gagna er það niðurstaða Skipulagsstofnunar að lagning vegar, gerð borstæðis og borun rannsóknarholu TR-2 á háhitasvæði við Trölladyngju á Reykjanesi, Grindavíkurbæ og Vatnsleysustrandarhreppi sé ekki líkleg til að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif og skuli því ekki háð mati á umhverfisáhrifum.

Framkvæmdirnar er háðar framkvæmdaleyfi Grindavíkurbæjar og Vatnsleysustrandarhrepps, skv. 27. gr. skipulags- og byggingarlaga nr. 73/1997 m.s.b. Þær eru í samræmi við Aðalskipulag Grindavíkur 2000-2020 og er unnt að veita framkvæmdaleyfi á grundvelli þess. Ef efnistaka verður innan Grindavíkur þarf hún að vera í samræmi við aðalskipulag en í Vatnsleysustrandarhreppi þarf að leita meðmæla Skipulagsstofnunar með veitingu framkvæmdaleyfis skv. 3. tl. bráðabirgðaákvæða skipulags- og byggingarlaga þar sem ekki er mörkuð stefna um efnistöku í Aðalskipulagi Vatnsleysustrandarhrepps. Framkvæmdirnar eru háðar starfsleyfi heilbrigðisnefndar Suðurnesja sbr. reglugerð nr. 785/1999 og falla einnig undir ákvæði laga nr. 57/1998 um rannsóknir og nýtingu á auðlindum í jörðu.

Samkvæmt 6. grein laga nr. 106/2000 má kæra ákvörðun Skipulagsstofnunar til umhverfisráðherra. Kærufrestur er til 20. júní 2003.

Stefán Thors

Hólmfríður Sigurðardóttir

Afrit.

Umhverfisráðuneytið, Grindavíkurbær, Vatnsleysustrandarhreppur, Fornleifavernd ríkisins, Heilbrigðiseftirlit Suðurnesja, iðnaðar- og viðskiptaráðuneytið, Umhverfisstofnun og VSÓ-Ráðgjöf.

